

Yoel Kitabı və Laodikeyadakı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsi - Otuzuncu Nömrə

Jeff Pippenger

2026-01-16

Otuzuncu Nömrə

Matta kitabındakı Məsihi yerinə yetmələrə axır zamanın yol nişanı, xəbərin rəsmiləşdirilməsinin yol nişanı, 9/11 yol nişanının iki şahidi daxildir; bunlardan biri Laodikeyaya yönəlmiş daxili xəbərin şahidi, digəri isə İslamın terrorizmi ilə bağlı xarici xəbərdir. 9/11 yol nişanının Mattadakı on iki Məsihi yerinə yetmədən ikisi ilə təmsil olunması münasibdir, çünki 9/11 ikinci mələyin xəbərini ehtiva edir; orada isə həmişə ikiqatlanma vardır. 18 iyul 2020-ci il ölümü nəzərdən keçirdiyimiz beşinci yol nişanı idi, sonra isə 2023-cü ilin iyulunda səhradakı səs altıncı, 2024-cü ilin dirilməsi isə yeddinci idi. Səkkizinci Məsihi yerinə yetmə Gecə Yarısı Harayıdır.

Səkkizinci Məsihçi Nişanə Gecəyarısı Nidəsidir

Bütün bunlar o məqsədlə edildi ki, peyğəmbər vasitəsilə deyilmiş bu söz yerinə yetsin: “Sion qızına deyin: Budur, Sənin Padşahın sənə gəlir, həlim, eşşəyə, bəli, bir eşşək balasına minmiş halda”. Matta 21:4, 5.

Peyğəmbərlik

Ey Sion qızı, çox sevin; ey Yerusəlim qızı, ucadan hayqır: budur, Padşahın sənin yanına gəlir; O, ədalətlidir və qurtuluş gətirəndir; təvazökardır, eşşəyə, bəli, bir sıpaya — eşşəyin balasına minib gəlir. Zəkəriyyə 9:9.

“Beş yüz il əvvəl Rəbb Zəkəriyyə peyğəmbər vasitəsilə belə bəyan etmişdi: «Ey Sion qızı, böyük sevinclə şadlan; ey Yerusəlim qızı, hayqır. Bax, sənin Padşahın yanına gəlir. O ədalətlidir və xilasa malikdir; həlimdir və eşşəyə, bəli, eşşək balasına, eşşəyin qulusuna minmişdir.» [Zəkəriyyə 9:9.] Şagirdlər Məsihin mühakiməyə və ölümə getdiyini dərk etmiş olsaydılar, bu peyğəmbərliyi yerinə yetirə bilməzdilər.

“Eynilə, Miller və onun əməkdaşları da peyğəmbərliyi yerinə yetirdilər və ilhamın dünyaya veriləcəyini öncədən bildirdiyi bir xəbəri çatdırdılar; lakin onlar öz məyusluqlarını göstərən və Rəbb gəlməzdən əvvəl bütün millətlərə təbliğ edilməli olan başqa bir xəbəri təqdim edən peyğəmbərlikləri tam başa düşsəydilər, həmin xəbəri verə bilməzdilər. Birinci və ikinci mələklərin xəbərləri məhz doğru zamanda verildi və Allahın onlar vasitəsilə yerinə yetirməyi nəzərdə tutduğu işi həyata keçirdi.” The Great Controversy, 405.

Allahın peyğəmbərlik Kəlamının yanlış anlaşılması Məsihin zəfərli girişinin tarixi ilə, həmçinin 1844-cü ildə Gecəyarısı Nidası xəbəri haqqında elanının paralel tarixi ilə əlaqədar idi. Yüz qırx dörd minin “onların məyusluğunu göstərən peyğəmbərlikləri” başa düşməsi tələb olunur. Vəhy onuncu fəsildə Yəhyaya əvvəlcədən bildirilir ki, ağzında şirin olacaq kiçik kitabın xəbəri acıya çevriləcəkdir.

“Keçmiş tariximizdə Rəbbin bizi necə yönəltdiyini və Onun təlimini unutduğumuz haldan başqa, gələcəkdən qorxacaq heç nəyimiz yoxdur.” *Life Sketches*, 196.

Keçmişdəki “Rəbbin rəhbərliyi”, digər ilahi providensial işlərlə yanaşı, rəqəmlərdəki bir xətanı Onun əlinin örtməsi kimi təmsil olunur; çünki Millerçilərin öz məyusluqlarını əvvəlcədən anlamaları, şagirdlərin çarmıxdakı məyusluqlarının bütün ünsürlərini əvvəlcədən anlamalarının məqsədəuyğun olmadığı kimi, məqsədəuyğun deyildi. Lakin Gecəyarısı Fəryadının elan olunmasının tarixi, məhz göylərə aparan işıq kimi tanınır və bu, Ellen White-ın elə ilk görüntüsündə qeyd olunur. Yüz qırx dörd min nəfər şagirdlərin və Millerçilərin məyusluqlarını anlamalıdır. Həmin işığı rədd etmək, yoldan düşmək deməkdir.

“Yolun başlanğıcında onların arxasında parlaq bir işıq qoyulmuşdu; bir mələk mənə dedi ki, bu, ‘gecəyarısı harayı’dır.” Bu işıq bütün yol boyunca saçır və ayaqlarına nur verirdi ki, bədrəməsinlər.

“Əgər onlar gözlərini qarşılarında olan, onları şəhərə doğru aparan İsağa zilləyib saxlayırdılarsa, təhlükəsiz idilər. Lakin tezliklə bəziləri yorulduqlar və dedilər ki, şəhər çox uzaqdır, halbuki onlar oraya artıq bundan əvvəl daxil olacaqlarını gözləyirdilər. O zaman İsa Öz izzətli sağ qolunu qaldırmaqla onları ruhlandırardı və Onun qolundan advent dəstəsinin üzərində dalğalanan bir işıq çıxardı; onlar isə: “Alleluia!” deyər qışqırdılar. Digərləri isə düşüncəsizcəsinə arxalarındakı işığı inkar etdilər və dedilər ki, onları bu qədər uzağa gətirib çıxaran Allah deyildi. Arxalarındakı işıq söndü və onların ayaqları zülmət içində qaldı; onlar bədrədilər, nişanı da, İsanı da gözdən itirdilər və yolun kənarından aşağıda olan qaranlıq və şər dünyasına yuvarlandılar.” Ellen G. White-ın *Christian Experience and Teachings*, 57.

Səkkizinci yol nişanı, Məsihin Yerusəlimə zəfərli daxil olması ilə əvvəlcədən simvollaşdırılmış Gecəyarısı nidasıdır.

“Gecəyarısı nidası o qədər də dəlillə dəşinmirdi, hərçənd Müqəddəs Yazıların sübutu aydın və qəti idi. Onunla birlikdə canı hərəkətə gətirən təhrikedici bir qüvvə gedirdi. Heç bir şübhə, heç bir sual yox idi. Məsihin Yerusəlimə zəfərli daxil olması münasibətilə, bayramı qeyd etmək üçün ölkənin hər tərəfindən toplaşmış xalq Zeytun dağına axışdı və İsanı müşayiət edən izdihama qoşulduqda, onlar o anın ilhamını qəbul etdilər və bu nidanın ucalmasına kömək etdilər: ‘Rəbbin adı ilə gələn nə bəxtiyardır!’ [Matthew 21:9.] Eynilə belə də, Adventist yığıncaqlarına axışan imansızlar—bəziləri maraqlı, bəziləri isə sadəcə istehza etmək üçün—‘Budur, Bəy gəlir!’ xəbərini müşayiət edən inandırıcı qüvvəni hiss etdilər.” *Spirit of Prophecy*, volume 4, 250, 251.

Axır günlərdə müdrik bakirə olmaq, peyğəmbərlik zərurəti etibarilə, həmin müdrik bakirələrin bir məyusluğa uğramasını tələb edərdi; bu da öz növbəsində məsələndəki ləngimə vaxtını başlatmış olur. Ləngimə vaxtı təcrübəsi olmadan, sən nə müdrik, nə də ağılsız bakirəsən.

“Matta 25-dəki on bakirə haqqında məsələnin də Advent xalqının təcrübəsini təsvir edir.” *The Great Controversy*, 393.

Hər iki halda, son günlərin müdrik bakirələri 19 aprel 1844-cü ilə paralellik təşkil edən bir məyusluq yaşamaladırlar; çünki məsəl təmsilindəki təcrübə, Yəhyanın Vəhydə bakirələr kimi

təqdim etdiyi yüz qırx dörd minin təcrübəsidir.

Qadınlarla murdarlanmayıb olanlar bunlardır; çünki onlar bakirədirlər. Quzu hara getsə, Onun ardınca gedənlər bunlardır. İnsanlar arasından satın alınıb xilas edilənlər bunlardır; onlar Allaha və Quzuya ilk məhsuldurlar. Vəhy 14:4.

Məsihin məsəllərindən neçəsi birbaşa və xüsusi şəkildə hərfi mənada, bütün təfərrüatı ilə yerinə yetirilmiş kimi müəyyən edilir? Hər bir məsəl hərfi mənada, bütün təfərrüatı ilə yerinə yetiriləcəkdir, lakin on qız məsəli xüsusi olaraq keçmişdə və gələcəkdə “hərfi mənada, bütün təfərrüatı ilə” yerinə yetirilən kimi təqdim olunur. O, 1844-cü ildən etibarən Mikayıl ayağa qalxana və insan üçün möhlət bağlanana qədər mövcud həqiqət olaraq qalmalı olan üçüncü mələklə müqayisə edilir.

“Mənə tez-tez on bakirə haqqında məsələ xatırladılır; onlardan beşi müdrik, beşi isə ağılsız idi. Bu məsəl ən incə təfərrüatınadək yerinə yetirilmişdir və yerinə yetiriləcəkdir, çünki onun məhz bu zamana aid xüsusi təbiiqi vardır və üçüncü mələyin xəbəri kimi, yerinə yetirilmişdir və zamanın sonunadək indiki həqiqət olaraq qalmaqda davam edəcəkdir.” Review and Herald, 19 avqust 1890.

Zamanın sonuna qədər on bakirə haqqında məsəl həqiqi indiki həqiqətdir və Gecəyarısı Nidası yenidən hərfi mənada yerinə yetiriləcəkdir.

“Şər içində, aldanış və azgınlıq içində, ölümün lap kölgəsi altında uzanmış bir dünya vardır,—yatmış, yatmış. Onları oyatmaq üçün canında kim iztirab çəkir? Hansı səs onlara çata bilər? Zəhnim gələcəyə aparıldı; o vaxt işarə veriləcək. ‘Budur, Bəy gəlir; onu qarşılamağa çıxın.’ Lakin bəziləri çıraqlarını yenidən doldurmaq üçün lazım olan yağı əldə etməyi gecikdirmiş olacaqlar və çox gec anlayacaqlar ki, yağla təmsil olunan xarakter başqasına ötürülən deyildir.” Review and Herald, 11 fevral 1896.

Gecəyarısı Nidası yüz qırx dörd min nəfərin hərəkətinin üfşündəki növbəti yol nişanəsidir. Həmin yol nişanəsi bazar günü qanunundan əvvəl sadıqlərə qarşı başlanan təqiblə müşayiət olunur. O təqib həm xaricidir, həm də daxildir və daxili təqib iki fərqli simvolu əhatə edir. Bu simvollardan biri Yəhudadır, digəri isə Sinedriondur.

Doqquzuncu Məsihçi Yol Nişanı 30 Gümüş Parçası Müqabilində Xəyanətdir

O zaman Yeremya peyğəmbər vasitəsilə deyilmiş bu söz yerinə yetdi: “Və onlar qiymətləndirilmiş Olanın qiyməti olan otuz gümüş pulu göturdülər; İsrail övladlarının qiymətləndirdiyi Kəsi; və onları dulusçunun tarlası üçün verdilər, necə ki, Rəbb mənə buyurmuşdu.” Matta 27:9, 10.

Proqnoz

Onlara dedim: Əgər münasib görürsünüzsə, haqqımı verin; yox əgər istəmirsinizsə, saxlayın. Beləcə haqqım olaraq otuz gümüş parçası çəkib verdilər. Və Rəbb mənə dedi: Onu dulusçuya at; onların məni dəyərləndirdikləri nə gözəl qiymətdir! Mən də o otuz gümüş parçasını götürüb

Rəbbin evində dulusçuya atdım. Zəkəriyyə 11:12, 13.

Yəhudanın xəyanəti saxta kahinlərin xəyanətini təmsil edir, çünki 30 rəqəmi kahinlərin yaşını təmsil edir. Həmçinin levilər olan kahinlər Əhdin Elçisi tərəfindən qızıl və gümüş kimi təmizlənilirlər. Yəhudanın otuz gümüş pulu bazar günü qanunu zamanı yalançı kahinlərin təmizlənilib kənarlaşdırılmasını təmsil edir; Yəhuda çarmıxdan bir qədər əvvəl ölsə də, yenə də həmin gün idi. Yəhuda Sinedrionun simvolu deyildir; o, Məsihin şagirdləri arasında olduğu zənn edilən bir kəsin simvoludur.

Məsihin bir şagirdi kimi, sən İsanın məşininin şagirdi idin. Onun vəftizindəki məsh İsanın adını İsa Məsihə çevirdi, çünki Məsih — məsh olunmuş olan deməkdir. Beləliklə, Onun adı dəyişdi, çünki O zaman bir həftə üçün çoxları ilə əhdi təsdiq etməli idi və əhd münasibətinin başlıca rəmzlərindən biri dəyişdirilmiş addır. İsa vəftizində qüdrətlə məsh olundu. Məsihin bir şagirdi olmaq o demək idi ki, sən Onun vəftizinin şagirdi idin. Məhz Onun vəftizində O qüdrətlə məsh olundu. Peterin Matta 16:18-dəki bəyanatı xristian ilahiyyat aləmində “Xristian Etirafı” kimi tanınır. Bu, ilahiyyatçılar və alimlər arasında müzakirə üçün böyük mövzulardan biridir. Ümumilikdə, ilahiyyatçıların və alimlərin müzakirəsi heç bir və ya bəlkə də cüzi əhəmiyyət daşıyan bir şeyi müəyyənləşdirir, lakin məsələ bundadır ki, xristianlıq anlayır: İsa məsh olduğu zaman, O, həmin andan Məsih oldu.

O onlara dedi: “Bəs siz deyirsiniz ki, Mən kiməm?” Şimon Peter cavab verib dedi: “Sən Məsihsən, var olan Allahın Oğlusan.” Matta 16:15, 16.

Peterin ilkin adı məhz həmin həqiqəti ifadə edirdi, çünki Simon Barjona “göyərçinin xəbərini eşidən kəs” mənasını verir; bu isə Onun vəftizinin xəbəri idi. Onun vəftizi 9/11 ilə uyğun gəlir, və Yəhuda 9/11-i müəyyən bir məqamda anladıklarını etiraf etmiş, lakin yol boyunca azmış olanları təmsil edir. Yəhuda Sinedrionun simvolu deyildir, çünki onlar Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist kilsəsini təmsil edirlər. Yəhuda Sinedrion üçün bir şahidlik təqdim etdi, lakin Sinedrionun üsyanının simvolizmi Yəhudanın üsyanından fərqlidir. Sinedrionun üsyanı aşağıdakı yuxuda ifadə olunur.

“Yazılarımı topladım və yola çıxdıq. Yolda Orange-də iki yığıncaq keçirdik və kilsənin bundan faydalandığına və ruhlandırıldığına dair dəlillər gördük. Biz özümüz də Rəbbin Ruhunu vasitəsilə təzələndik. Həmin gecə yuxuda gördüm ki, Battle Creekdə idim, qapıdakı yan şüşədən çölə baxırdım və evə doğru iki-iki irəliləyən bir dəstə gördüm. Onlar sərt və qətiyyətli görünürdülər. Mən onları yaxşı tanıyırdım və onları qəbul etmək üçün qonaq otağının qapısını açmağa döndüm, lakin düşündüm ki, bir daha baxım. Mənzərə dəyişmişdi. Dəstə indi katolik yürüşü təsiri bağışlayırdı. Onlardan biri əlində xaç, digəri isə qamış tuturdu. Onlar yaxınlaşdıqca, qamış daşıyan şəxs evin ətrafında bir dairə çəkərək üç dəfə dedi: ‘Bu ev qadağan olunmuşdur. Əmlak müsadirə edilməlidir. Onlar bizim müqəddəs ordenimizə qarşı danışmışlar.’ Dəhşət məni bürüdü və mən evin içindən qaçaraq şimal qapısından bayıra çıxdım; özümü bir dəstənin arasında gördüm; onlardan bəzilərini tanıyırdım, lakin ələ veriləcəyim qorxusundan onlara bir kəlmə belə deməyə cəsarət etməirdim. Hara dönürdümse, hər yerdə həvəsli, sorğu-sual edən baxışlarla qarşılaşmadan ağlaya və dua edə biləcəyim tənha bir yer axtarmağa çalışırdım. Tez-tez belə təkrarlayırdım: ‘Kaş bunu anlaya biləydim! Kaş

mənə nə dediyimi və ya nə etdiyimi söyləyəydilər!”

“Əmlakımızın müsadirə edildiyini gördükcə çox ağladım və dua etdim. Ətrafımdakıların baxışlarında mənə qarşı rəğbət və ya mərhəmət oxumağa çalışdım və elələrinin üz cizgilərini müşahidə etdim ki, düşünürdüm, əgər başqaları tərəfindən müşahidə olunacaqlarından qorxmasaydılar, mənimlə danışar və mənə təsəlli verərdilər. Camaatın arasından çıxıb qaçmaq üçün bir dəfə cəhd etdim, lakin izlənildiyimi görərək niyyətimi gizlətdim. Ucadan ağlamağa başladım və dedim: “Kaş mənə nə etdiyimi və ya nə dediyimi söyləyəydilər!” Elə həmin otaqda bir çarpayıda yatmaqda olan ərim mənim ucadan ağladığımı eşitdi və məni oyatdı. Yastığım göz yaşları ilə islanmışdı və üzərimə dərin bir ruh sıxıntısı çökmüşdü.” Testimonies, cild 1, 577, 578.

Peyğəmbərlərin yaşadıkları günlərdən daha çox axır günlər haqqında danışdıqları prinsipinin tətbiqi, Yeddinci Gün Adventist Kilsəsinin rəhbərləri üçün son dərəcə ciddi bir sual ortaya çıxarır. Bacı Uayt öz “yazılarını” “toplayıb bir yerə yığdı” və Battle Creekə geri dönüş səfərinə başladı. Battle Creek o zaman bu işin mərkəzi idi, necə ki, bu gün Takoma Parkdır, yaxud Məsihin günlərində Yerusəlim idi. O, yazıları ilə bağlı yaşamaqda olduğu bir mübarizəni bəyan etdikdən sonra, səfər üçün yazılarını topladı. Onun yuxusunun konteksti onun yazıları haqqındadır. Mübarizə Wright qəsəbəsində baş verdi.

“Raytda olarkən 11-ci nömrə üçün əlyazmamı nəşr idarəsinə göndərmişdik və yığıncaqda olmadığımı demək olar ki, hər anı 12-ci nömrə üçün material yazmaqla keçirərək irəliləyiş əldə edirdim. Həm bədən, həm də zehni güclərim Raytdakı kilsə üçün çalışdığım müddətdə son dərəcə gərginliyə məruz qalmışdı. Hiss edirdim ki, mənə istirahət lazımdır, lakin rahatlıq tapmaq üçün heç bir fürsət görə bilmirdim. Həftədə bir neçə dəfə xalqa müraciət edir, şəxsi şəhidliklərdən ibarət çoxlu səhifələr yazırdım. Canların yükü üzərimdə idi və hiss etdiyim məsuliyyətlər o qədər böyük idi ki, hər gecə ancaq bir neçə saat yata bilirdim.”

“Beləcə danışmaqda və yazmaqda zəhmət çəkdiyim vaxt, Battle Creekdən ruhdan salıcı məzmunlu məktublar aldım. Onları oxuyarkən ruhumda ifadəolunmaz bir çökmə hiss etdim; bu, ağır iztirabına qədər çatırdı və sanki qısa bir müddət üçün həyatı qüvvələrimi iflic edirdi. Üç gecə demək olar ki, heç yatmadım. Fikirlərim narahat və çaşqın idi. Hisslərimi ərimdən və yanında qaldığımız, bizə rəğbət bəsləyən ailədən bacardığım qədər gizlətdim. Səhər və axşam ailəvi ibadətdə onlarla birləşərək yükümü böyük Yükdəşiyana qoymağa çalışdığım zaman çəkdiyim zəhməti və zehnimdəki yükü heç kəs bilmirdi. Lakin yalvarışlarım iztirabla sıxılmış bir ürəkdən gəlirdi, və dualarım cilovlanmaz kədərə görə qırıq-qırıq və əlaqəsiz olurdu. Qan başıma hücum edir, tez-tez məni səndələməyə və az qala yıxılmağa səbəb olurdu. Xüsusən yazmağa səy etdikdən sonra tez-tez burnum qanayırdı. Yazımı bir kənara qoymağa məcbur oldum, lakin üzərimdə olan qayğı və məsuliyyət yükünü üzərimdən ata bilmirdim; çünki başqaları üçün şəhadətlərim olduğunu, ancaq onları onlara təqdim etməyə qadir olmadığımı anlayırdım.”

“Mənə daha bir məktub çatdı; orada bildirilirdi ki, 11-ci nömrənin nəşrini o vaxta qədər təxirə salmaq daha məqsədəuyğun hesab olunur ki, mən Sağlamlıq İnstitutu ilə bağlı mənə göstərilmiş olanları yazıya köçürüm; çünki həmin müəssisəyə rəhbərlik edənlər vasitələre olduqca böyük ehtiyac içində idilər və qardaşları hərəkətə gətirmək üçün mənim şəhadətimin

təsirinə ehtiyac duyurdular. Bundan sonra mənə İnstitut barəsində göstərilmiş olanların bir hissəsini yazdım, lakin beynə qan təzyiqi olduğuna görə bütün mövzunu tam şəkildə ortaya qoya bilmədim. Əgər 12-ci nömrənin bu qədər uzun müddət gecikəcəyini düşünmüş olsaydım, heç bir halda 11-ci nömrədə yer alan həmin hissəni göndərməzdim. Mən elə güman edirdim ki, bir neçə gün dincəldikdən sonra yazımı yenidən davam etdirə biləcəyəm. Lakin böyük kədərimə görə gördüm ki, beynimin vəziyyəti yazmağımı qeyri-mümkün edir. İstər ümumi, istərsə də şəxsi şəhadətləri yazmaq fikrindən vaz keçildi və onları yaza bilmədiyim üçün mən daimi iztirab içində idim.

“Bu vəziyyətdə belə qərara alındı ki, yollar palçıqlı və yararsız halda olduğu müddətdə Battle Creek-ə qayıdaq və orada qalaq, mən də orada 12-ci nömrəni tamamlayım. Ərim Battle Creek-də qardaşlarını görməyə, onlarla danışmağa və Allahın onun üçün gördüyü işə görə onlarla birlikdə sevinməyə çox can atırdı. Mən yazılarımı topladım və biz səfərimizə başladıq. ...” Testimonies, cild 1, 576, 577.

Axır günlərdə, Battle Creek və onun “yaxşı tanıdığı” şəxslər kimi təmsil olunan Yeddinci Gün Adventist Kilsəsinin rəhbərliyi katolik yürüşünə çevrildi. Yeddinci Gün Adventist Kilsəsinin rəhbərliyi katolik yürüşünə çevrildi. Yuxuda onlar “iki-iki” gəlirdilər, biri qamışla, digəri isə xaçla. Evin ətrafına dairə çəkib üç dəfə belə elan etdilər: “Bu ev qadağan edilmişdir. Mallar müsadirə edilməlidir. Onlar bizim müqəddəs ordenimizə qarşı danışmışlar.” Battle Creek-in katolik rəhbərlərinin “müsadirə etdiyi” “ev”dəki “mallar” nə idi? Katolik kilsəsinin hansı “müqəddəs ordeni”nə “qarşı danışılmışdı?”

Daha birbaşa sual belə ola bilər: “İnkvizisiyada hansı Katoliklik ordeni öncülük etdi?” İnkvizisiya, tarix səhnəsinə Yezuitlər çıxmazdan əvvəl, Dominikanlar ordeni ilə başladı, lakin onlar bu işə cəlb olunduqdan sonra qəddarlığı və qan tökülməsini himayə edən ordenə çevrildilər.

“Xristian aləmində Protestantlıq qüdrətli düşmənlərin təhdidi altında idi. İslahatın ilk qələbələri arxada qaldıqdan sonra Roma onun məhvini həyata keçirməyə ümid edərək yeni qüvvələr səfərbər etdi. Məhz bu zaman yezuitlər ordeni yaradıldı; bu, papalığın bütün müdafiəçiləri arasında ən amansız, ən vicdansız və ən güclü olanı idi. Dünyəvi bağlardan və insani maraqlardan qoparılmış, təbii məhəbbətin tələblərinə ölmüş, ağıl və vicdanı tamamilə susdurulmuş halda, onlar öz ordenlərinin qaydasından və bağından başqa heç bir qayda, heç bir bağlılıq tanımır, onun qüdrətini genişləndirməkdən başqa heç bir vəzifə bilmirdilər. Məsihin Müjdəsi onun tərəfdarlarına təhlükə ilə üz-üzə gəlməyə və iztiraba dözməyə, soyuqdan, aclıqdan, zəhmətdən və yoxsulluqdan çəkinmədən, işgəncə aləti, zindan və tonqal qarşısında həqiqət bayrağını ucaltmağa imkan vermişdi. Bu qüvvələrə qarşı mübarizə aparmaq üçün yezuitizm öz davamçılarına elə bir fanatizm aşılayırdı ki, bu, onlara eyni təhlükələrə dözməyə və həqiqətin qüdrətinə qarşı aldatmanın bütün silahlarını yönəltməyə imkan verirdi. Onların törətməyəcəyi qədər böyük heç bir cinayət, işlətməyəcəyi qədər alçaq heç bir hiylə, bürünməyəcəyi qədər çətin heç bir maska yox idi. Əbədi yoxsulluğa və təvazökarlığa and içmiş olsalar da, onların düşünülmüş məqsədi sərvət və hakimiyyət əldə etmək, özlərini Protestantlığın devrilməsinə və papalığın hökmranlığının yenidən bərqərar edilməsinə həsr etmək idi.”

“Öz təriqətlərinin üzvləri kimi göründükləri zaman müqəddəslik libası geyinir, həbsxanaları və xəstəxanaları ziyarət edir, xəstələrə və yoxsullara xidmət göstərir, dünyadan əl çəkdiqlərini bəyan edir və xeyirxahlıq edərək dolaşan İsanın müqəddəs adını daşıyırdılar. Lakin bu qüsursuz zahiri görkəmin altında çox vaxt ən cinayətkar və ən ölümcül niyyətlər gizlədirdi. Təriqətin əsas prinsiplərindən biri bu idi ki, məqsəd vasitələrə haqq qazandırır. Bu qaydaya görə, yalan, oğurluq, yalan and, qətl — kilsənin mənafeələrinə xidmət etdiyi zaman — təkcə bağışlana bilən deyil, həm də tərifəlayiq sayılırdı. Müxtəlif qiyafələr altında yezuitlər dövlət vəzifələrinə yol tapır, kralların məsləhətçiləri mövqeyinədək yüksəlir və millətlərin siyasətini formalaşıdırırdılar. Onlar ağalarının üzərində casusluq etmək üçün xidmətçilərə çevrilirdilər. Şahzadələrin və zadəganların oğulları üçün kolleclər, sadə xalq üçün isə məktəblər təsis etdilər; protestant valideynlərin uşaqları isə papalığa məxsus ayinlərə riayət etməyə cəlb edilirdi. Roma ibadətinin bütün zahiri təmtərağı və nümayişi zehni çaşdırmaq, təxəyyülü heyrləndirmək və əsir etmək üçün işə salınırdı; beləliklə, ataların zəhmət çəkib qan tökərək uğrunda mübarizə apardıqları azadlıq oğullar tərəfindən xəyanətə uğradıldı. Yezuitlər sürətlə bütün Avropaya yayıldılar və hara gətdilərsə, orada papalığın dirçəlişi də onların ardınca gəldi.”

Onlara daha böyük qüdrət vermək üçün inkvizisiyanı yenidən bərpa edən bir papa fərmanı verildi. Ona, hətta katolik ölkələrində belə, ümumi iyrənciliklə baxılmasına baxmayaraq, bu dəhşətli məhkəmə yenidən papapərəst hökmdarlar tərəfindən quruldu və onun gizli zindanlarında gün işığına dözməyəcək qədər qorxunc vəhşiliklər təkrar edildi. Bir çox ölkələrdə millətin ən seçmə övladları, ən pak və ən nəcib olanlar, ən ziyalı və yüksək təhsilli şəxslər, təqvalı və özünü həsr etmiş ruhani çobanlar, çalışqan və vətənpərvər vətəndaşlar, parlaq alimlər, istedadlı sənətkarlar, mahir ustalar minlərlə və on minlərlə qətlə yetirildi və ya başqa diyarlara qaçmağa məcbur edildi.

“Romanın Reformasiyanın işığını söndürmək, Müqəddəs Kitabı insanlardan geri çəkmək, Qaranlıq Əsrlərin cəhalətini və xurafatını bərpa etmək üçün əl atdığı vasitələr bunlar idi. Lakin Allahın xeyir-duası və Onun Lüterin ardınca gəlmək üçün yetişdirdiyi o nəcib adamların əməkləri sayəsində protestantlıq devrilmədi. O, öz qüdrətini nə hökmdarların lütfünə, nə də silahlarına borclu olacaqdı. Ən kiçik ölkələr, ən təvazökar və ən az qüdrətli xalqlar onun istehkamlarına çevrildi. Bu, onun məhvi üçün hiylə quran qüdrətli düşmənlərin ortasında yerləşən kiçik Cenevrə idi; bu, şimal dənizi sahilindəki qumlu dayazlıqlarında, o zaman krallıqların ən böyüyü və ən zəngini olan İspaniyanın zülmünə qarşı mübarizə aparan Hollandiya idi; bu, Reformasiya üçün qələbələr qazanan sərt, məhsulsuz İsveç idi.” The Great Controversy, 234, 235.

Katolik kilsəsi, öz büt-pərəst ənənə və adətlərinin Allahın Kəlamından üstün olduğunu iddia etməklə, Müqəddəs Kitabı insanlardan gizlətmək üçün əllərindən gələni etdi. Laodikiya Adventizminin rəhbərləri Ellen Uaytın yazıları üstündə müxalifləri məhkəməyə verməyəcəklər, lakin Battle Creek-in rəhbərləri olduqlarını iddia edən katoliklər verəcəklər. Katolisizm canavarının mahiyyətinin özü, dini məqsədləri həyata keçirmək üçün dünyəvi hakimiyyətdən istifadə etməkdir. Adventizm öz müəssisələrini idarə etmək üçün hüquqi dünyəvi hakimiyyətə əl atdıqda, onların “müqəddəs nizam”ının bəhrələri görünə bilər.

İspaniya İnkvizisiyasının auto-da-fé (“iman əməli”) mərasimləri kontekstində qamış və xaç Məsihin çarmıxa çəkilməsi ilə bağlı simvolik ünsürlər kimi meydana çıxır. Qamış İsanın tikanlarla taclandırılması zamanı onun əlinə verilən istehza səltənət əsasını ifadə edir; Roma əsgərləri onu bununla vurmuşdular və bu, istehzanı, əzabı və təhqiri simvolizə edir.

Xaç auto-da-fé yürüşlərində görkəmli şəkildə nümayiş etdirilir. Yaşıl xaç (çox vaxt qara krep ilə örtülmüş) inkvizisiyanın rəmzi kimi xidmət edirdi; o, bir gün əvvəl ayrıca hazırlıq yürüşündə daşınır və mərasim zamanı nümayiş etdirilirdi. O, tribunanın hakimiyyətini simvolizə edirdi.

Əmlakın müsadirəsi dedikdə, məhkum edilmiş bir şəxsin mülkiyyətinin müsadirə olunması (sekvestr və ya qanundankənar elan edilərək əlindən alınması) nəzərdə tutulur; bu, məhkəməni maliyyələşdirmək və bidəti cəzalandırmaq məqsədi ilə İnkvizisiyanın geniş yayılmış cəza tədbiri idi. Bu, auto-da-fé hökmlərində açıq şəkildə elan olunur, ictimai alçaldılmanı və çəkəndirməni vurğulayırdı.

Ellen G. White-in yazıları, onun yazılarını susdurmaq cəhdi ilə qadağan edəcək rəhbərliyi aydın və qəti surətdə məhkum edir; lakin bu, onların bazar günü qanunu zamanı xarakterlərini açıq şəkildə nümayiş etdirmələrindən dərhal əvvəl, müqəddəs olmayan bir nizamın son hərəkətidir. “Katolik yürüşü” günəşə səcdə edən 25 qədim kişi ilə uyğunluq təşkil edir. Aşağıdakı dörd paraqrafda, birinci paraqraf “son günlər”dəki “özünü Allahın xalqı adlandıranları” təqdim edir. Mətn aydın şəkildə öyrədir ki, son günlərdə Yeddinci Gün Adventist vəzçiləri “kilsələrdə və açıq havadakı böyük toplantılarda” “həftənin birinci gününə riayət etməyin zəruriliyini xalqa təlqin edəcəklər.”

“Rəbbin bu son günlərdə Özünü xalqı adlandıranlarla mübahisəsi vardır. Bu mübahisədə məsul mövqelərdə olan adamlar Nehemiyanın tutduğu yolun tam əksinə bir yol tutacaqlar. Onlar yalnız özləri Şənbəyə məhəl qoymayıb ona xor baxmaqla kifayətlənməyəcək, həm də onu adət və ənənə dağıntıları altında basdıraraq başqalarından da gizlətməyə çalışacaqlar. Kilsələrdə və açıq havada keçirilən böyük toplantılarda din xadimləri xalqa həftənin birinci gününü saxlamağın zəruriliyini təlqin edəcəklər. Dənizdə və quruda fəlakətlər vardır; və bu fəlakətlər artacaq, bir fəlakət digərinin ardınca sürətlə gələcək; vicdanla Şənbəni saxlayan kiçik dəstə isə, bazar gününə etinasızlıq göstərdiklərinə görə, Allahın qəzəbini dünyanın üzərinə gətirənlər kimi göstəriləcəkdir.”

Bu, Yeddinci Gün Adventistlərini bazar gününə riayət etməyi təşviq edəcək “Allahın zahirdə etiraf olunan xalqı” kimi aydın şəkildə müəyyənləşdirir və onların həmçinin “vicdanlı Şənbə gözetçilərindən ibarət kiçik dəstəni” “göstərəcəklərini” bildirir. Növbəti abzasda o, keçmiş dövrlərin təqiblərinin təkrarlanacağını vurğulayır. Əvvəlki abzas onun, vicdanlı Şənbə gözetçiləri adlandırdığı şəxslərlə müqayisədə, zahirdə etiraf olunan Allahın xalqını müəyyənləşdirməsi ilə bitirdi. Sonra o, keçmiş tarixlərə müraciət edir və xəbərdarlıq edir ki, həmin tarixlər axır günlərdə təkrarlanacaq. O, çox aydındır.

“Şeytan dünyanı əsir almaq üçün bu yalanı irəli sürür. İnsanları yanlışlıqları qəbul etməyə məcbur etmək onun planıdır. O, bütün saxta dinlərin yayılmasında fəal iştirak edir və yanlış təlimləri zorla qəbul etdirmək söylərində heç nədən çəkinməyəcək. Dini qeyrət pərdəsi altında, onun ruhunun təsiri altında olan insanlar öz həmvətənləri üçün ən qəddar işgəncələri uydurmuş

və onların üzərinə ən dəhşətli əzabları gətirmişlər. Şeytan və onun əlaltıları hələ də eyni ruha malikdirlər; və keçmişin tarixi bizim günümüzdə də təkrarlanacaqdır.

“Zehnini və iradəsini şər törətməyə yönəlmiş adamlar vardır; ürəklərinin qaranlıq guşələrində hansı cinayətləri işlədəcəklərinə qərar vermişlər. Bu adamlar özlərini aldadırlar. Onlar Allahın böyük salehlik hökmranlığını rədd etmiş və onun yerinə özlərinə məxsus bir ölçü qoymuşlar; özlərini bu ölçü ilə müqayisə edərək özlərini müqəddəs elan edirlər. Rəbb onların ürəklərində olanı aşkara çıxarmalarına, onları idarə edən ağanın ruhunu əməl ilə nümayiş etdirmələrinə yol verəcək. O, Öz qanununa olan nifrətlərini onun tələblərinə sadıq qalanlarla rəftarlarında göstərmələrinə imkan verəcək. Məsihi çarmıxa çəkən kütləni təhrik edən eyni dini coşğunluq ruhu onları da hərəkətə gətirəcək; kilsə ilə dövlət eyni pozğun ahəng içində birləşəcək.”

“Bu günün kilsəsi, Allahın əmrlərini öz ənənələri naminə bir kənara qoymuş qədim yəhudilərin izi ilə getmişdir. O, qanunu dəyişdirmiş, əbədi əhdi pozmuşdur və indi, o zaman olduğu kimi, bunun nəticəsi qürur, imansızlıq və sədaqətsizlikdir. Onun həqiqi vəziyyəti Musanın nəğməsindən olan bu sözlərdə bəyan edilir: ‘Onlar özlərini pozdular, onların ləkəsi Onun övladlarının ləkəsi deyildir; onlar əyri və sapğın nəsilidir. Ey ağılsız və hikmətdən məhrum xalq, siz Rəbbə beləcəmi qarşılıq verirsiniz? Səni satın alan Atan O deyilmi? Səni yaradan və möhkəmləndirən O deyilmi?’” Review and Herald, 18 mart 1884.

Peyğəmbərlik Ruhunda Allahın sadıqlərinin axırzaman təqibini göstərən bir-birinin ardınca gələn çoxlu mətnlər vardır və onun müəyyən etdiyi “indiki kilsə” ümumilikdə xristianlıq deyil; bu, onun dönə-dönə Yəhudi kilsəsi ilə timsallaşdırılmış olduğunu bildirdiyi kilsədir. Onun yazılarındakı həmin aydın parçalar, məhz onun yuxusunun çox yerində müəyyən etdiyi kimi, Yeddinci Gün Adventist Kilsəsini Bacı Uaytın yazılarına məhdudiyyətlər qoymağa cəhd etməyə sövq edən amildir. Onların onun yazılarına qarşı etdikləri hərəkətlər, katolisizmin müqəddəs bir nizamına çevrilmiş Battle Creek rəhbərləri tərəfindən qadağan edilməli olan, evinin aşkar nemətləri idi. Onların onun yazılarına hücumu həm də Yeremyanın yazılarına edilən hücumla təmsil olunur. Ellen Uaytın yuxusu, Yeremyanın yazılarının yandırılmasına dair ikinci bir şahiddir.

Laodikiya Adventizminin üçüncü nəsində güzəşt üstün mövzu idi. Üçüncü nəsil Perqamos kilsəsi ilə təmsil olunur. W. W. Prescott-un 1919-cu ildə nəşr edilən The Doctrine of Christ adlı kitabından başlayaraq, 1957-ci ildə Questions on Doctrine əsərinin nəşrinədək uzanan dövr, alfa bir nəşrlə təmsil olunan və omeqa bir nəşrlə başa çatan keçid dövrünü göstərir. Birinci kitab W. W. Prescott-un Yəhuda qəbiləsinin Şirini rədd edib, Məsih barədə mürtəd protestant baxışını qəbul etməsini təmsil edirdi. Prescott-un yerində adlandırılmış The Doctrine of Christ kitabı, Millerçi peyğəmbərlik xəbərini içini boşaldaraq məhv etdi və geridə katolisizmin və mürtəd protestantlığın ibadət etdiyi İsanın boş tərifini qoydu. Həmin nəslin son kitabı isə Allahın qanununu, Onun ədalətini və mərhəmətini məhv edən bir müqəddəsləşmə və saleh sayılma anlayışını müəyyənləşdirir. Qədim İsrailə Allahın qanununun əmanətdarları olmaq məsuliyyəti verilmişdi, Adventizm isə təkcə Allahın qanununun deyil, həm də Onun peyğəmbərlik Kəlamının əmanətdarları olmalı idi. 1919-cu ildə Allahın peyğəmbərlik Kəlamının müdafiəsini rədd edən bir kitab meydana çıxdı; bu, Laodikiya Adventizminin üçüncü nəslinin başlanğıcını qeyd edirdi və həmin nəsillə Allahın qanununu rədd edən bir kitabla sona çatdı.

“Əgər qəlbinizin inadına uyub, qürur və özünüsəlehlik üzündən təqsirlərinizi etiraf etməsəniz, Şeytanın sınaqlarına məruz qalacaqsınız. Rəbb sizin səhvlərinizi aşkara çıxardıqda, əgər tövbə edib etiraf etməsəniz, Onun inayəti sizi həmin yoldan təkrar-təkrar keçirəcək. Oxşar xarakterli səhvlər etməyə buraxılacaqsınız, hikmətdən məhrum olmağa davam edəcək, günahı səlehlik, səlehliyi isə günah adlandıracaqsınız. Bu son günlərdə üstünlük qazanacaq saysız-hesabsız aldatmalar sizi dövrələyəcək və siz rəhbərləri dəyişəcəksiniz, lakin bunu etdiyinizi bilməyəcəksiniz.” Review and Herald, 16 dekabr 1890.

Perqamos, üçüncü kilsə, Tiyatiraya — papalıq kilsəsinə — gətirib çıxardı; bu isə dördüncü nəsil, o vaxt ki, 25 nəfər Tiyatiranın hakimiyyətinin rəmzinə səcdə edirlər.

“Erkən müstəmləkəçilər tərəfindən qəbul edilmiş, yalnız kilsə üzvlərinə səs verməyə və ya mülki idarəetmədə vəzifə tutmağa icazə verən qayda son dərəcə zərərli nəticələrə gətirib çıxardı. Bu tədbir dövlətin saflığını qorumaq vasitəsi kimi qəbul edilmişdi, lakin nəticədə kilsənin pozulmasına səbəb oldu. Səsvərmə və vəzifə tutma üçün şərtinə etiqad bəyanı olduğuna görə, bir çoxları yalnız dünyəvi siyasət motivləri ilə hərəkət edərək, ürək dəyişikliyi olmadan kilsəyə qoşuldular. Beləliklə, kilsələr xeyli dərəcədə dönməmiş şəxslərdən ibarət oldu; hətta xidmət sahəsində də elələri var idi ki, onlar nəinki təlimdə yanlışlıqlara sahib idilər, həm də Müqəddəs Ruhun yeniləyici qüvvəsindən bixəbərlər idilər. Beləliklə, yenə də sübut olundu ki, kilsənin Konstantinin günlərindən bu günədək tarixində dəfələrlə şahid olunmuş şəkildə, kilsəni dövlətin köməyi ilə qurmağa cəhd etməyin, Onun müjdəsini dəstəkləmək üçün dünyəvi hakimiyyətə müraciət etməyin necə pis nəticələri olur; halbuki O belə bəyan etmişdir: “Mənim Padşahlığım bu dünyadan deyil.” Yəhya 18:36. Kilsə ilə dövlətin birliyi, dərəcəsi nə qədər cüzi olsa da, zahirdə dünyanı kilsəyə daha yaxın gətirmiş kimi görünərsə də, əslində yalnız kilsəni dünyaya daha yaxınlaşdırır.” The Great Controversy, 297.

“Kilsənin dövlətlə birliyi, dərəcəsi nə qədər cüzi olursa-olsun, zahirdə dünyanı kilsəyə daha da yaxınlaşdırmış kimi görünərsə də, əslində yalnız kilsəni dünyaya daha da yaxınlaşdırır.” 18 may 1977-ci ildə Bert B. Beach (kilsənin Şimali Avropa–Qərbi Afrika Diviziyasında rəhbər vəzifədə olan və kilsələrarası münasibətlərdə iştirak edən şəxs) Romada keçirilən qrup qəbulunda antixristə, Papa VI Pavelə qızıl örtüklü medalyon təqdim etdi. Bu, Dünya Etirafçı Ailələri Katibləri Konfransının toplantısının bir hissəsi idi. Hadisə Adventist Review jurnalında (11 avqust 1977) xəbər verildi və Religious News Service tərəfindən rəsmi Yeddinci Gün Adventistləri nümayəndəsinin bir Pontifiklə ilk dəfə görüşməsi kimi qeyd olundu.

“Müqəddəs Yazılardan nə isə çıxaranların və ya onlara nə isə əlavə edənlərin üzərinə Rəbb lənət elan etmişdir. Böyük Olan MƏN iman və təlim qaydasını nəyin təşkil edəcəyinə qərar vermişdir və O, Müqəddəs Kitabın hər bir evin kitabı olmasını təyin etmişdir. Allahın kəlamına sadıq qalan kilsə Romadan barışmaz surətdə ayrılmışdır. Protestantlar bir vaxtlar bu böyük dönüklük kilsəsindən belə ayrı idilər, lakin onlar ona daha çox yaxınlaşmış və hələ də Roma Kilsəsi ilə barışıq yolundadırlar. Roma heç vaxt dəyişməmişdir. Onun prinsipləri ən kiçik dərəcədə belə dəyişməmişdir. O, özü ilə Protestantlar arasındakı uçurumu azaltmamışdır; bütün irəliləyişi edən onlar olmuşlar. Bəs bu, indiki dövrün Protestantlığı haqqında nəyi göstərir? İnsanları imansızlığa yaxınlaşdıran şey Müqəddəs Kitab həqiqətinin rədd edilməsidir. Özləşdiyi məsafəni Papalıqla azaltan, geriye dönmüş bir kilsədir.”

“Lüter, Kranmer, Ridli, Huper və həqiqət uğrunda şəhid olmuş minlərlə nəcib kişi kimi canlar həqiqi protestantlardır. Onlar həqiqətin sadıq keşikçiləri kimi duraraq bəyan edirdilər ki, protestantlıq romanizmlə birləşməyə qadir deyildir, əksinə, Papalığın prinsiplərindən şərqə qərb qədər uzaq ayrılmış olmalıdır. Həqiqətin belə müdafiəçiləri ‘günah adamı’ ilə Məsih və Onun həvarilərinin ahəngə gələ bilmədiyini qədər ahəngə gələ bilməzdilər. Əvvəlki əsrlərdə salehlər Roma ilə bağlılıq qurmağın qeyri-mümkün olduğunu hiss edirdilər və bu yanlışlıq sisteminə qarşı düşmənçiliklərini mal-dövlətlərini və həyatlarını təhlükəyə atmaq bahasına davam etdirdilər də, ayrılıqlarını qoruyub saxlamağa cəsarət edir, həqiqət uğrunda mərdcəsinə mübarizə aparırdılar. Müqəddəs Kitab həqiqəti onlar üçün sərvətdən, şərəfdən, hətta həyatın özündən də əziz idi. Onlar həqiqətin xurafat və yalançı sofistikanın yığını altında basdırılmasına dözə bilmirdilər. Allahın Kəlamını əllərinə alır, xalqın önündə həqiqət bayrağını qaldırır, Müqəddəs Kitabı səylə araşdırmaqla Allahın onlara nazil etdiyini cəsarətlə bəyan edirdilər. Allaha sədaqətləri naminə ən amansız ölümlərlə öldülər, lakin qanları ilə bizə elə azadlıqlar və imtiyazlar satın aldılar ki, özlərini protestant adlandıranların bir çoxu onları asanlıqla şərin hakimiyyətinə təslim edir. Bəs biz bu böyük qiymətə alınmış imtiyazlardan vaz keçəcəyikmi? Göylərin Allahını təhqir edəcəyikmi və O bizi Roma boyunduruğundan azad etdikdən sonra yenidən özümüzü bu məsihəleyhdar qüvvənin əsarəti altına salacağımızı? Dini azadlığımızı, Allaha öz vicdanımızın hökmünə uyğun ibadət etmək haqqımızı əl çəkib verməklə öz pozğunlaşdığımızı sübut edəcəyikmi?”

“Dağlarda və vadilərdə əks-səda verən, Avropanı zəlzələ kimi sarsıdan Lüterin səsi İsanın nəcib həvarilərindən ibarət bir ordunu meydana çağırırdı və onların müdafiə etdikləri həqiqət çırpı odunları ilə də, işgəncələrlə də, zindanlarla da, ölümlə də susdurula bilmədi; və şəhidlərin həmin nəcib ordusunun səsləri bu gün də bizə deyir ki, Roma hakimiyyəti son günlərin əvvəlcədən bildirilmiş dönüklüyüdür, Paulun hələ öz günündə fəaliyyətə başlamaqda olduğunu gördüyü qanunsuzluq sirridir. Roma Katolisizmi sürətlə mövqə qazanır. Papalıq artmaqdadır və həqiqəti eşitməkdən qulaqlarını döndərmiş olanlar onun aldadıcı əfsanələrinə qulaq asırlar. Papalıq ibadətqahları, papalıq kollecləri, rahibəxanalar və monastırlar çoxalmaqdadır, protestant dünya isə sanki yuxudadır. Protestantlar onları dünyadan fərqləndirən ayırdedici nişanı itirirlər və özləri ilə Roma hakimiyyəti arasındakı məsafəni azaldırlar. Onlar həqiqəti eşitməkdən qulaqlarını döndərmişlər; Allahın onların yoluna saçdığı nuru qəbul etməyə istəksiz olmuşlar və buna görə də qaranlığa doğru gedirlər. Onlar romançıların və onlarla həmrəylik edənlərin keçmişdəki amansız təqiblərinin yenidən dirçələcəyi fikrindən nifrətlə danışirlər. Onlar Allah kəlamının belə bir dirçəlişi tamamilə əvvəlcədən xəbər verdiyi həqiqətini qəbul etmirlər və Müqəddəs Kitabda, ‘Əjdaha qadına qəzəbləndi və Allahın əmrlərini yerinə yetirən, İsa Məsihin şəhadətinə malik olan onun nəslinin qalanları ilə müharibə etməyə getdi’ deyildiyi halda, son günlərdə Allah xalqının təqibə məruz qalacağını da etiraf etmirlər.”

“Papalıq insan təbiətinin dinidir və bəşəriyyətin böyük əksəriyyəti onlara günah etməyə icazə verən, lakin eyni zamanda onun nəticələrindən azad edən bir təlimi sevir. İnsanlara hökmən dinin hansısa bir forması lazımdır və insan düşüncəsinin qurduğu, lakin ilahi hakimiyyət iddiası daşıyan bu din cismani zəhnə uyğundur. Özlərini müdrik və ağıllı hesab edən adamlar salehlik meyarı olan On Əmrdən qürurla üz döndərir və Allahın yollarını araşdırmağın öz ləyaqətləri ilə uyğun olduğunu düşünmürlər. Buna görə də onlar yalan yollara, qadağan

olunmuş cığırlara girir, İsa Məsihin nümunəsinə görə deyil, papanın nümunəsinə görə özünə yetən, özünü şişirdən olurlar. Onlara mənəviyyat və özündən imtina baxımından ən az tələb irəli sürən din forması lazımdır və təqdis olunmamış insan müdrikliyi onları papalığa nifrət etməyə aparmadığı üçün, onun qayda və təlimlərinə təbii olaraq cəlb olunurlar. Onlar Rəbbin yollarında yerimək istəmirlər. Onlar Allahı dua ilə və təvazökarlıqla, Onun Kəlamının şüurlu bilgisi ilə axtarmaq üçün özlərini həddindən artıq maariflənmiş sayırlar. Rəbbin yollarını bilmək qayğısına qalmaqdları üçün, onların zehinləri aldanışlara tamamilə açıqdır, yalanı qəbul etməyə və ona inanmağa tam hazırdır. Onlar ən ağlabatmaz, ən ziddiyyətli yalanların həqiqət kimi onlara sırınmasına razıdırlar.”

“Şeytanın aldatma sahəsindəki şah əsəri papalıqdır; və Romanizm üçün böyük əqli qaranlıq dövrünün əlverişli olduğu nümayiş etdirildiyi kimi, böyük əqli işıq dövrünün də onun qüdrəti üçün əlverişli olduğu göstəriləcəkdir; çünki insanların düşüncələri öz üstünlükləri üzərində cəmlənir və onlar Allahı öz biliklərində saxlamağı sevmirlər. Roma yanılmazlıq iddiası edir, protestantlar isə eyni xətt üzrə gedirlər. Onlar həqiqəti axtarmağı və işıqdan daha böyük işığa doğru irəliləməyi arzulamırlar. Özlərini xurafatla hasarlayırlar və görünür, həm aldadılmağa, həm də başqalarını aldatmağa razıdırlar.

“Lakin kilsələrin münasibəti ruhdan salıcı olsa da, yenə də ümitsizliyə qapılmağa ehtiyac yoxdur; çünki Allahın elə bir xalqı vardır ki, Onun həqiqətinə sadiqliyini qoruyacaq, Müqəddəs Kitabı və yalnız Müqəddəs Kitabı öz iman və təlim qaydası edəcək, meyarı yüksəldəcək və üzərində “Allahın əmrləri və İsanın imanı” yazılmış bayrağı uca tutacaqdır. Onlar saf Müjdəni əziz tutacaq və Müqəddəs Kitabı öz imanlarının və təlimlərinin təməli edəcəklər.”

“Ordular Rəbbinin qanununu insanların bir kənara atdıqları belə bir vaxt üçün Davudun duası münasibdir:—«Ya Rəbb, hərəkətə keçməyinin vaxtıdır; çünki onlar Sənin qanununu qüvvədən salıblar.» Biz elə bir zamana doğru gedirik ki, Allahın qanununun üzərinə, demək olar ki, ümumbəşəri həqarət yağdırılacaq və Allahın əmrlərinə riayət edən xalq ağır sınaqlardan keçiriləcək; lakin başqaları onun məcburedici tələblərini görüb dərk etmədiklərinə görə, onlar Yehovanın qanununa olan ehtiramlarını itirəcəklərmi? Qoy Allahın əmrlərinə riayət edən xalq, Davud kimi, insanlar onu bir kənara atıb üzərinə hörmətsizlik və nifrət yığdıqları nisbətə Allahın qanununa ehtiram göstərsin.” Signs of the Times, 19 fevral 1894.

Antixristə Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist kilsəsinin bir rəhbəri tərəfindən qızıl medal verilməsindən iki il əvvəl, 1975-ci ildə, Yeddinci Gün Adventist kilsəsinə qarşı bir məhkəmə iddiası qaldırıldı: EEOC v. Pacific Press Publishing Association (ABŞ-ın Kaliforniya Ştatının Şimal Dairəsi üzrə Dairə Məhkəməsində İş № C-74-2025 CBR); bu işdə Bərabər Məşğulluq İmkanları Komissiyası kilsənin nəşriyyat evini iki qadın əməkdaş — Merikay Silver (iddia qaldırılan zamanadək işdən ayrılmış keçmiş redaktor) və Lorna Tobler — adından məhkəməyə verərək, əməkhaqqı və müavinətlərdə cinsə əsaslanan ayrı-seçkilikdə ittiham etmişdi. Kilsə isə öz təcrübələrini qismən dini istisnalara istinad etməklə və öz idarəetmə strukturunu müzakirə etməklə müdafiə etmişdi.

6 fevral 1976-cı il tarixli, andlı bəyanatda (məhkəməyə təqdim edilmiş müdafiə memorandumu tərkibində) Neal C. Wilson (o zaman kilsənin Şimali Amerika Diviziyasının prezidenti, daha sonra isə 1979–1990-cı illərdə Baş Konfransın prezidenti) kilsənin Roma Katolisizminə dair tarixi baxışlarına toxunmuşdu. Bu bəyanat, kilsənin papa sisteminə bənzər bir “iyerarxiya”ya malik kimi səciyyələndirilməsinə qarşı irəli sürülən dəlillər kontekstində verilmişdi. Müvafiq sitatın tam mətni belədir: “Yeddinci Gün Adventist Kilsəsinin həyatında elə bir dövrün mövcud olduğu doğrudur ki, həmin vaxt denominasiya açıq-aşkar anti-Roma Katolik mövqeyi tuturdu və ‘iyerarxiya’ termini kilsə idarəçiliyinin papalıq formasına istinad etmək üçün mənfi mənada işlədilir; lakin Kilsə tərəfindən sərgilənən həmin münasibət bu əsrin əvvəllərində və keçən əsrin sonlarında mühafizəkar protestant denominasiyaları arasında geniş yayılmış anti-papalıq əhval-ruhiyyəsinin təzahüründən başqa bir şey deyildi və Yeddinci Gün Adventist Kilsəsinə gəldikdə isə indi artıq tarixin zibil yığınınə atılmışdır.”

Bu, Vəhydə papalığı “vəhşi heyvan” və ya antixrist kimi müəyyən edən kilsənin ənənəvi peyğəmbərlik yozumundan uzaqlaşmanı əks etdirir. Kilsə daxilində və xaricində olan tənqidçilər bunu, müasir ekumenizmə və ya hüquqi müdafiələrə uyğunlaşmaq üçün həmin anti-katolik mövqenin zəiflədilməsi və ya tərk edilməsi kimi şərh etmişlər. Uilson 1985-ci ildə kilsənin müxtəlif Diviziyalarının prezidentlərini “kardinallar” adlandırmışdır; belə ki, o demişdir: “... Uzaq Şərqlin bütün ölkələrindən heç bir ‘kardinal’ yoxdur, halbuki ehtimal ki, Afrikadan iki ‘kardinal’ olacaq.”

Bacı Uayt bildirmişdir ki, özü ilə papa arasındakı məsafəni azaldan, dindən dönmüş bir kilsədir! Üçüncü nəslin güzəşti Yezekel səkkizdə Tammuz üçün ağlamaqla və Perqamın güzəşti ilə təmsil olunur. 1863-cü ildən 1888-ci ilə qədər olan birinci nəsil Efes kilsəsini təmsil edirdi; bu, ilk məhəbbətini itirmiş bir kilsə idi, Millerit hərəkətinin ilk məhəbbəti isə peyğəmbərlik xəbəri idi və həmin peyğəmbərlik xəbərinin birinci fəslə 1863-cü ildə kənara qoyulan “yeddi zaman” idi.

1888-ci ildən 1919-cu ilədək, Smirna və Yezekelin gizli otaqları ilə təmsil olunan ikinci nəsil, 1915-ci ildə Bacı Uayt torpağa tapşırıldığı zaman Peyğəmbərlik Ruhunun ölümünə şahid oldu. Şəhadəti tamamlamaq üçün dörd nəsil barədə daha çox təfərrüat zəruridir, lakin dönüklüyə uğramış bir xalqın Ellen Uaytın yazılarını necə “qadağan” edə bildiyini, yaxud həftənin birinci gününü necə məqbul kimi irəli sürə bildiyini tam dərk etmək üçün tədrisi üsyan başa düşülməlidir. Yəhuda Yerusəlimdə “bu xalq üzərində hökmranlıq edən” “Efrayimin sərxoşları” ilə işləyir; Yerusəlim üzərində hökmranlıq edən və günəşə səcdə edənlər isə Sinedrion ilə təmsil olunurlar.

Bu araşdırmanı növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“Allahın övladları olduğunu iddia edənlər arasında nə qədər az səbir təzahür etdirilmiş, nə qədər çox acı sözlər söylənmiş, bizim imanımızdan olmayanlara qarşı nə qədər çox qınama səsləndirilmişdir. Çoxları başqa kilsələrə mənsub olanlara böyük günahkarlar kimi baxmışdır, halbuki Rəbb onlara belə baxmır. Başqa kilsələrin üzvlərinə bu cür baxanların Allahın qüdrətli əli altında özlərini alçaltmağa ehtiyacları var. Onların məhkum etdikləri şəxslər bəlkə də yalnız az işığa, az imkan və imtiyazlara malik olmuşlar. Əgər onlar bizim kilsələrimizin bir çox üzvünün malik olduğu işığa sahib olsaydılar, çox daha böyük sürətlə irəliləmiş və öz imanlarını dünyaya daha yaxşı təmsil etmiş olardılar. Öz işıqları ilə öyünən, lakin ona uyğun

yeriməyənlər haqqında Məsih belə deyir: “Lakin Mən sizə deyirəm: qiyamət günündə Sur və Sidon üçün sizdən daha dözümlü olacaq. Və sən, Kapernaum [böyük işığa malik olmuş Yeddinci Gün Adventistləri], göyə qədər ucaldılmış [imtiyaz baxımından], cəhənnəmə endiriləcəksən; çünki səndə edilmiş qüdrətli işlər Sodomda edilsəydi, o bu günə qədər qalardı. Lakin Mən sizə deyirəm ki, qiyamət günündə Sodom diyarı üçün səninkindən daha dözümlü olacaq.” O vaxt İsa cavab verib dedi: “Sənə şükür edirəm, ey Ata, göyün və yerin Rəbbi, çünki Sən bunları müdriklərdən və tədbirlilərdən [öz qiymətləndirmələrinə görə] gizlədib körpələrə aşkar etmisən.”

“İndi isə siz bütün bu işləri gördüyünüzə görə, Rəbb belə deyir: Mən sizə erkəndən qalxıb danışdım, lakin siz eşitmədiniz; sizi çağırdım, lakin cavab vermədiniz; buna görə də adımla adlanan, sizin güvəndiyiniz bu evə və sizə və atalarınıza verdiyim bu məkana Şiloya etdiyim kimi edəcəyəm. Mən bütün qardaşlarınızı, yəni bütün Efrayim nəslini qovduğum kimi, sizi də Öz hüzzurumdan qovacağam.”

“Rəbb aramızda böyük əhəmiyyət daşıyan müəssisələr təsis etmişdir və onlar dünyəvi müəssisələrin idarə olunduğu kimi deyil, Allahın nizamına görə idarə olunmalıdır. Onlar elə idarə olunmalıdır ki, baxış yalnız Onun izzətinə yönəlsin və hər vasitə ilə həlak olan canlar xilas edilsin. Allahın xalqına Ruhun şəhadətləri gəlmişdir, lakin buna baxmayaraq, bir çoxları məzəmmətlərə, xəbərdarlıqlara və nəsihətlərə qulaq asmamışdır.”

“İndi buna qulaq asın, ey səfeh və anlayışsız xalq; gözləri var, lakin görmürlər; qulaqları var, lakin eşitmirlər: Məndən qorxmursunuzmu? — Rəbb belə deyir; hüzzurumda titrəməyəcəksinizmi? Mən qumu dənizə əbədi bir sərhəd olaraq qoymuşam ki, onu aşma bilməsin; dalğaları çalxalansa da, yenə üstün gələ bilməzlər; nərildəsələr də, onu keçə bilməzlər. Amma bu xalqın dönük və asi bir ürəyi var; dönüb getmişlər. Öz ürəklərində də demirlər: Gəlin indi Allahımız Rəbdən qorxaq; O, yağışı, həm erkən, həm də gec yağan yağışı öz mövsümündə verir; biçin üçün təyin olunmuş həftələri bizim üçün saxlayır. Sizin təqsirləriniz bunları sizdən uzaqlaşdırdı, günahlarınız isə yaxşı şeyləri sizdən əsirgədi.... Onlar yetimin işinə baxmırlar, baxmayaraq ki, müvəffəq olurlar; yoxsulun haqqını da müdafiə etmirlər. Məgər bunlara görə cəza verməyim? — Rəbb belə deyir; məgər Mənim canım belə bir millətdən intiqam almayacaqmı?”

“Rəbb məcbur olub belə desinmi: ‘Bu xalq üçün dua etmə, onlar üçün nə fəryad qaldır, nə də dua et, Mənə şəfaət də etmə; çünki Mən səni eşitməyəcəyəm?’ ‘Buna görə yağışlar saxlanılmış, son yağış da olmamışdır.... İndi bundan belə Mənə yalvarmayacaqsanmı: Atam, Sən mənim gəncliyimdən bəri yol göstərənimsən?’” Review and Herald, 1 avqust 1893.